

danske
erhvervs
akademier

Årsberetning 2019

Indhold

Fremgangen fortsætter	4
Vores tal	6

Uddannelsespolitik i 2019

Et sammenhængende uddannelsessystem	10
Nyttig og nødvendig i den rigtige sammenhæng	14
Uddannelser i hele Danmark	18
Tæt på tusindvis af små virksomheder	20

Sektoren i 2019

Endelig – praktikum er i gang	25
Årets erhvervsakademipraktik 2019	26
Erhvervsakademierne tager hånd om fremtiden	30
Omstillingsfonden gør god gavn	32
Forskning og udvikling på erhvervsakademierne	34
Uddannelser med jobperspektiv	44
Sektorkonferencen 2019	46

Foreningen i 2019

Bestyrelsen	50
Rektorkollegiet	51
Udviklingsrådet	51
Udvalg og netværk	52
Sket i året på erhvervsakademierne	53
Sekretariatet	53
Udbudssteder	56

Fremgangen fortsætter

2019 blev et godt år for uddannelsessektoren og for erhvervsakademierne. 2% besparelser er stoppet og der investeres atter i uddannelse

2019 bød på folketingsvalg og regeringsskifte, som gjorde Ane Halsboe-Jørgensen til ny uddannelses- og forskningsminister. Den nye regering afskaffede den årlige 2% besparelse på uddannelser, hvilket er både glædeligt og positivt. Regeringen og et stort flertal i folketinget indgik også en aftale om at bruge 102 millioner kroner til at øge optaget på de såkaldte STEM-uddannelser (STEM er en engelsk forkortelse for naturvidenskab, teknologi, ingeniørvidenskab og matematik). Pengene går til institutioner der i perioden 2017-19 afviste kvalificerede ansøgere til ikke-dimensionerede STEM-uddannelser, hvilket bl.a. vil komme erhvervsakademisektoren til gode.

Debatten om den regionale fordeling af de videregående uddannelser fortsatte i 2019. Erhvervsakademiernes adelsmærke er det tætte samspil med erhvervslivet, særligt de små og mellemstore virksomheder, og vi udbyder uddannelser i hele landet.

Oprettelse af nye udbud og særligt helt nye uddannelsessteder kræver investeringer, uanset organiseringen. Hvis man fra politisk side ønsker at satse systematisk på yderligere uddannelsesdækning, er forudsætningen for succes, at der følger midler med til udvikling og etablering. Det enkelte erhvervsakademi har ansvaret for udbuddet i sit dækningsområde, og med Det rådgivende udvalg for vurdering af udbud af videregående uddannelser (RUVU) og akkreditering er der etableret et objektivt og transparent system, som har til formål at sikre den rigtige uddannelsesdækning. Oprettelse af nye uddannelser skal altid ske med omtanke og kræver både et studentergrundlag og tilstrækkelig opbakning fra virksomheder og kommuner. Det system ønsker vi bevaret.

Et anden uddannelsespolitisk tema, som fyldte meget i 2019, var de studerendes trivsel, et emne som ministeren lige fra begyndelsen har understreget betydningen af. Med etableringen

Det er vigtigt, at vi har uddannelser som jeres, der gør de studerende klar til at gå ud i virksomhederne og levere fra dag 1. Det er attraktivt, og det er stærkt, at I har så stærk en kobling til erhvervslivet. Det er også stærkt at I uddanner så bredt over hele landet.

Ane Halsboe-Jørgensen
Uddannelses- og forskningsminister

Foto: Jens Honoré

af et nyt trivselskontor i ministeriet er der udsigt til at debatten vil kunne komme til at hvile på et mere solidt videngrundlag. Erhvervsakademierne har en lang og rig tradition for at arbejde med studentercentreret læring: Vi er glade for, at der er kommet fokus på trivsel og bidrager gerne med vores erfaringer.

I begyndelsen af 2020 offentliggjorde ministeriet en evaluering af erhvervsakademiernes arbejde med praksisnær forskning og udvikling. Den viste at omfanget af projekter

og vidensproduktion er vokset markant og at sektoren er kommet godt i gang med de praksisnære og anvendelsesorienterede forsknings- og udviklingsaktiviteter, som i 2013 blev en lovpligtig opgave for institutionerne.

2019 blev også året hvor vi omsider fik indført et tilbud om fire ugers introducerende værkstedskursus for studerende på tre tekniske uddannelser, som er optaget med studentereksamen – det såkaldte praktikum. Det er en forsøgsordning, men vi håber den kan udbredes og udvikles de kommende år.

Charlotte Lundblad
Formand for bestyrelsen

Niels Egelund
Formand for rektorkollegiet

Vores tal

Danske Erhvervsakademier er de

8

erhvervsakademier og Aarhus Maskinmesterskole

4%

steg optaget på erhvervsakademi-uddannelserne i sommeren 2019 i forhold til året før. Optaget på alle videregående uddannelser steg med 1%

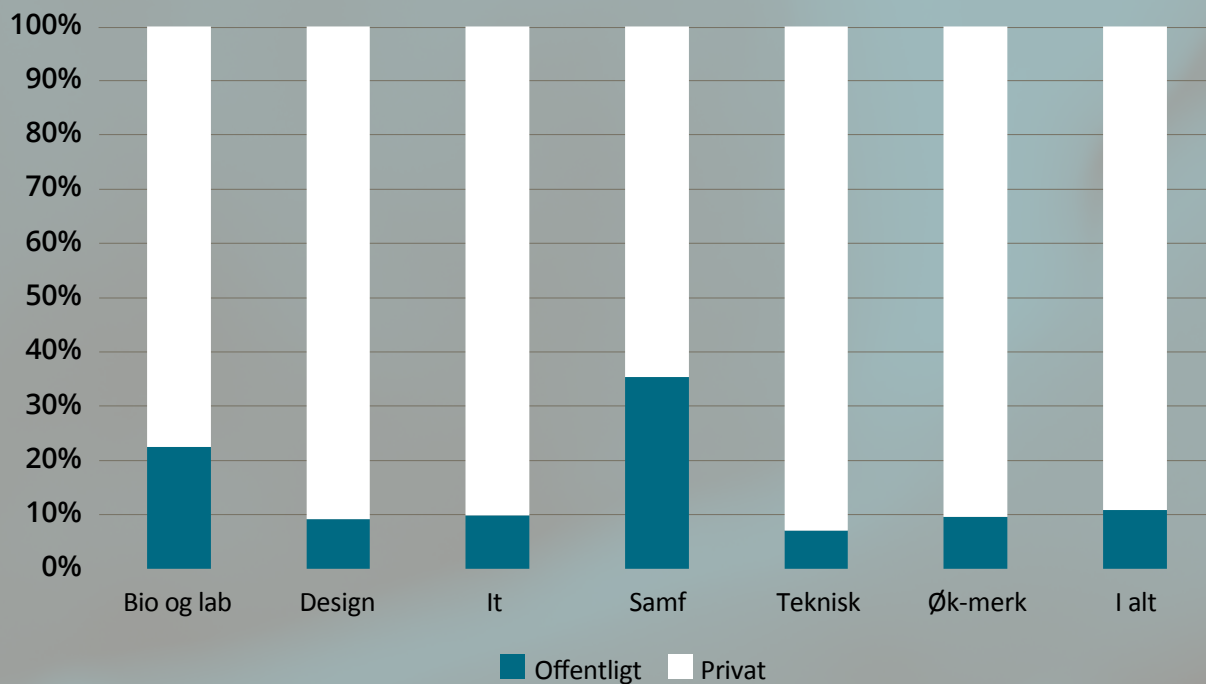
8%

steg optaget på STEM-uddannelser på erhvervsakademierne fra 2018 til 2019. Optag på alle STEM-uddannelser steg med 1%

22%

steg omfanget - målt i årselever - af efteruddannelse på kurser ved korte videregående uddannelser fra studieåret 2015/16 til 2017/18. En stigning fra 4029 til 4930 årselever. Tallene er opgjort af Danmarks Statistik

Fordeling af dimittender med erhvervsakademiuddannelser mellem den private og den offentlige sektor

Kilde: Uddannelses- og Forskningsministeriets datavarehus

Job i den private sektor

Erhvervsakademiernes dimittender får i høj grad job i det private. Af de dimittender, der har færdiggjort deres erhvervsakademiuddannelse, inden for de seneste 10 år, er cirka 90 % ansat i en privat virksomhed. Opgørelsen dækker personer som har færdiggjort en erhvervsakademiuddannelse i perioden 2008 - 2017

Uddannelsespolitik

i 2019

Et sammenhængende uddannelsessystem

Der er mange forskellige veje gennem uddannelsessystemet. Starter man med en erhvervsuddannelse, vil man ofte skulle bruge megen tid på at supplere sin erhvervsfaglige uddannelse for at kunne tage en videregående uddannelse. Tager man en erhvervsakademiuddannelse vil man kunne toppe op til en professionsbachelor. Men med en professionsbachelor kan det være kompliceret at læse videre. Går man på gymnasiet og videre til universitetet, ligger vejen til gengæld helt åben. At det er blevet sådan skyldes historie og traditioner, som har skabt denne uhensigtsmæssige situation. Problemet er, at de unge mennesker og de der spiller en rolle for deres valg af uddannelse, herunder forældrene, tager bestik af begrænsningerne, når de skal vælge vej gennem uddannelsessystemet. Et moderne uddannelsessystem bør kunne sikre lige og fri adgang til alle der kan og vil tage videregående uddannelser. Ikke for at alle skal have en kandidatgrad, men for at gøre valget af uddannelse åbent og fleksibelt. Unge mennesker skal kunne vælge uddannelse uden frygt for at afskære sig fra fremtidige muligheder for videre uddannelse på et senere tidspunkt i livet.

Flexication

Tyngden i det videregående uddannelsessystem ligger stadig meget solidt på fuldtidsuddannelserne. Over 95% af de ressourcer, samfundet bruger på uddannelse, bruges her. Spørgsmålet er, om det stadig er hensigtsmæssigt. Udviklingen peger på, at uddannelsessystemet kunne trænge til en grundlæggende eftersyn, så uddannelse også kan tages i forbindelse med erhvervsarbejde. Den stigende levealder og de omfattende og hastige forandringer på arbejdsmarkedet peger i retning af, at der i de

kommende år bliver brug for at langt flere vil få flere karrierer i deres livsforløb, som skal understøttes af forskellige uddannelser. En enkelt uddannelse taget tidligt i karriereforløbet vil ikke længere være tilstrækkeligt, derfor vil uddannelse blive spredt ud over hele arbejdslivet, fremfor at blive taget over 2,5 – 5 år efter endt ungdomsuddannelse. Det er systemet ikke gearret til i dag.

Den danske arbejdsmarkedsmodel er berømt for sin "flexicurity", hvor lønmodtagerne sikres en minimumsindtægt i ledighedsperioder. Med de stigende krav til nye kompetencer i et meget omskifteligt arbejdsmarked, hvor små 500.000 jobs forsvinder og erstattes af nye, er det imidlertid ikke nok blot at sikre arbejdsstyrken økonomisk. Der skal en aktiv uddannelsespolitik til for at sikre en til stadighed relevant og veluddannet arbejdsstyrke. Når kompetencerne ikke matcher efterspørgslen på arbejdsmarkedet, skal man kunne uddanne sig ind på arbejdsmarkedet igen. Gennem hele livet skal der være bedre muligheder for veksle mellem uddannelse og arbejde, hvilket vi sammenfatter i begrebet "flexication".

En ny vision for den videregående uddannelsessektor kunne være at indrette den, så den flugter med borgernes livssituationer og faglige udviklingsbehov. Det vil kræve store ændringer at kunne udbyde alle uddannelser på deltid, ligesom det også vil kræve en afvikling af egenbetalingen på deltidsuddannelserne. Ideelt set bør skellet mellem fuldtids- og deltidsuddannelser ophæves af hensyn til fleksibiliteten og dynamikken i systemet. Samlet set vil det betyde, at flere over et livsforløb bliver uddannet mere, også selvom færre måtte vælge at tage en femårig uddannelse lige efter endt ungdomsuddannelse

Danske Erhvervsakademier ønsker, at:

- Alle der vil og kan, skal have ret til at gå hele vejen igennem uddannelsessystemet uden at møde strukturelle barrierer
- Deltidsuddannelser skal opprioriteres. Uddannelse skal kunne tages igennem hele livet og understøtte flere karriereforløb.

Fra gaffeltrucks til meningsfuld energioptimering

Efter mange år i gaffeltruckbranchen skiftede 46-årige Claus Grann Danielsen kurs og blev studerende på energiteknologuddannelsen. I dag er han selvstændig energikonsulent og arbejder for blandt andre Samsø kommune med grøn energi

Mandag den 29. juli 2015 ringede Claus Grann Danielsen til en erhvervsvejleder, der gav ham en vild deadline: Inden seks timer skal du beslutte, hvad du vil med dit liv. "Nu skal der ske noget andet, tænkte jeg. Jeg

fik en fod i døren til energiteknolog-uddannelsen, jeg fik styr på økonomien, og klokken 21.50 kom jeg i tanke om, at jeg også lige skulle sige mit job op," siger den i dag 46-årige Claus Grann Danielsen, der blev studerende på energiteknologuddannelsen.

Praktik og projekt gav arbejde

I dag har Claus Grann energioptimering i fokus som selvstændig energikonsulent under firmanavnet Grann Energi. Under studiet på Erhvervsakademi Dania kom han i praktik ved

Samsø kommune, hvor han lavede optimeringsopgaver og skrev hovedopgave om varmegenvinding på øens store syltefabrik til et ufærdigt biogasanlæg. Det projekt og praktiken åbnede døren til et konsulentsamarbejde med kommunen.

"I dag laver jeg beregninger på alle energiløsninger på øen, skriver fondsansøgninger og er projektansat i det internationale "Smart Island"-projekt, der handler om at gøre flere øer uafhængige af fossile brændstoffer og landkabler. På den måde er jeg med til at

effektivisere den måde, vi udnytter vores ressourcer på," forklarer Claus Grann Danielsen, der har stor glæde af sin EUD-baggrund som skibsselektriker.

"Jeg har både en håndværks- og forretningsmæssig baggrund, og det har gjort, at jeg har holdt benene på jorden. Det fedeste ved jobbet, er, at det er så afvekslende, for der er så mange facetter og muligheder. Jeg bliver presset ud af min komfortzone, når jeg fx skal tage beslutninger om, hvad der skal stå i en EU-ansøgning og hvordan," siger han.

Nyttig og nødvendig i den rigtige sammenhæng

Et projekt har vist, at digitale værktøjer og læringsstrategier giver mange muligheder, når der arbejdes målrettet med den strategiske ramme for deres anvendelser

Kvalitet og Relevans i Undervisningen (KRU) er et projekt, som med støtte fra Uddannelses- og Forskningsministeriet har arbejdet med etablering af fælles digitaliseringsinitiativer på tværs af erhvervsakademierne og i samarbejde med to professionshøjskoler. Projektet startede i 2017 og sluttede i 2019. KRU har indsamlet erfaringer med tilrettelæggelse af fælles digitale læringsforløb samt fælles digitale læringscentre på tværs af institutioner.

Det er vigtigt at gøre meget ud af at forberede de studerende godt. Har de en forventning om, at undervisningen foregår på en bestemt måde, kan de blive meget utilfredse, hvis de bliver præsenteret for noget andet. Har de fx ikke signet up til online undervisning, så bliver de vrede over at modtage undervisning i det format. De projekter, der undersøgte forskellige tilgange i fag, der i forvejen var online, har ikke oplevet den samme utilfredshed. Overordnet er det vigtigt at formulere sig tydeligere, når man arbejder online. Her har man ikke den samme mulighed for at uddybe uklarheder og rette misforståelser som ved klassisk tavleundervisning.

De studerende kan godt lide den fleksibilitet, der er forbundet med at lære online. Men denne bekvemmelighed gør det på den anden side let at nedprioritere online-forløb, hvilket giver et højt frafald. I mange sammenhænge viste det sig derfor vigtigt at

arbejde med nærvær fx i form af beskeder fra underviseren og virtuelt gruppearbejde.

I de tværinstitutionelle samarbejder har projektdeltagerne oplevet udfordringerne i de mange måder at organisere den samme uddannelse rundt om i landet. Forskellige årshjul, mødetidspunkter og Learning Management Systems, kræver velvilje og smidighed fra ledelse, undervisere og de studerende.

Antagelsen om, at de studerende er digitale indfødte, og derfor uden videre kan gå i gang med et online-læringsforløb, holdt ikke. Der skal bruges tid og undervisningskraft på at lære dem at bruge de digitale værktøjer – digitalisering giver ikke sig selv. Det koster ressourcer, så en overgang til online-læring eller blended learning er ikke lig med besparelser. Det er noget, der giver underviserne muligheden for at tilrettelægge deres forløb anderledes og dermed tilgodese studerende på forskellige niveauer. Her skal man bl.a. huske at tilgodese den taktile og kinæstetiske læringsstil, som ofte glemmes i digitale forløb.

I øvrigt var det svært at konkludere generelt på KRU-aktiviteterne, da de er meget forskellige. I en sammenhæng var det meget synligt, at de studerende fravalgte relationsopbyggende aktiviteter, som i en anden blev positivt modtaget og viste sig at være en vigtig forudsætning for gruppearbejde.

Dimensionering

Danske Erhvervsakademier har foreslået den nye uddannelses- og forskningsminister at give dimensioneringen et kritisk eftersyn

I uddannelsesverdenen betyder dimensionering en begrænsning af optaget af nye studerende på udvalgte uddannelser. Dimensionering blev indført i 2014 for at sikre en fornuftig sammenhæng mellem uddannelsernes indhold og samfundets behov. Det var relevant dengang, men tiden er kommet til at give ordningen et kritisk eftersyn. Det var et af budskaberne fra Danske Erhvervsakademier til den nye minister, da hun tiltrådte i sommeren 2019. Siden dimensionering blev indført i 2014 har uddannelsesinstitutionerne fået strategiske rammekontrakter og et taxametersystem, som sikrer at bevillingerne løbende bliver justeret i takt med beskæftigelsesudviklingen. Det bør kunne afløse dimensioneringen. Som minimum bør der ske en tilpasning, så der ikke dimensioneres på landsplan, men for den enkelte institution.

Digitalisering og bevægelse skaber liv og læring

Brainshots, blended learning og webinarer løfter undervisningen og gør det sjovere at lære økonomi og Excel i Kolding

Gitte Reeckmann Larsen er lektor på IBA Erhvervsakademi Kolding, hvor hun underviser studerende på uddannelsen til markedsføringsøkonom i økonomi og Excel. Hvis du tror, det er tungt og kedsommeligt, kan du roligt tro om igen.

"Jeg holder af, at der skal være plads til at have det sjovt i undervisningen. Også i økonomi. Også på et akademisk niveau. Jeg tror på, at hvis du har det sjovt med det, du arbejder med, så får du succes. Og de studerende må gerne vide, at jeg har en fest med mine Excel-regneark. Og så kan det da godt være, at de ikke altid kan se festen i første omgang, men de griner alligevel med mig, og festen kommer, når Excel også virker for dem", siger Gitte Reeckmann Larsen.

Gitte har taget en uddannelse i "blended learning", hvor man kombinerer forskellige digitale læringsmidler med traditionel undervisning. Det kan fx være at bede de studerende om at se en eller flere videoer som forberedelse. I forlængelse af videoen tager de en test, der skal bestås inden undervisningen. Testen kan tages gentagne gange, til den er bestået. "Det betyder, at jeg i min undervisning kan have som udgangspunkt, at alle studerende er med på metoder, beregninger osv. Derfra kan jeg så mere eller mindre starte undervisningen med opgaver, hvorefter jeg kan lytte og observere og på den måde bedre skelne præcist mellem studerende, der kan køre selv, og studerende der skal have lidt mere hjælp fra mig", forklarer Gitte, som også er kendt for uden varsel at hive alle sine studerende udenfor for at give dem "en brainshot". Det går ud på at bruge kroppen fysisk, så de kan returnere til undervisningen med fornyet energi.

Melanie har taget den digitale vej til mere uddannelse

Melanie Christensen har ved siden af sit fuldtidsarbejde taget flere akademikurser i ledelse hjemme foran computeren

Melanie arbejder til daglig som butiksassistent hos Kvickly i Holstebro men vil gerne lære nyt og videreudanne sig. Derfor er hun gået i gang med en lederuddannelse på akademisk niveau gennem SmartLearning. Dette hele er foregået hjemme, både undervisning og eksa-

men. Melanie siger:

"Jeg kan godt lide at udvikle mig og videreudanne mig. Derfor har jeg taget flere kurser gennem SmartLearning, bl.a. organisations- og arbejdspsykologi og det strategiske lederskab. Fordelen er, at du kan sidde derhjemme og studere, når du har lyst."

Historien har været bragt på HK.dk 23. august 2019

Uddannelser i hele Danmark

Nye uddannelsesudbud skal fordeles efter saglige kriterier, og det har vi et godt system til at sikre i RUVU.

I september startede Line Post på den nye uddannelse til finansøkonom i Holbæk sammen med 26 med-studerende. Når det nu er muligt at læse til finansøkonom i Holbæk, skyldes det, at Zealand - Sjællands Erhvervsakademi har lavet en grundig analyse af behovet for arbejdskraft med netop denne uddannelse, muligheden for praktikpladser og forholdet til uddannelserne i de nærliggende byer og på den baggrund fået udbuddet godkendt.

Lokale uddannelser er en nødvendighed både af hensyn til de unge, der ønsker en uddannelse uden at skulle flytte eller pendle for langt, og for de virksomheder, der har brug for arbejdskraften. Uden for de større byer er det oftest små og mellemstore virksomheder:

Vi ved også, at langt de fleste optages fra lokalområdet, og to år efter endt uddannelse bor 74 % af erhvervsakademiernes dimittender fortsat i det område, de er uddannet i. Dimittender fra de store byer bliver i højere grad end andre boende efter endt uddannelse. Så det er vigtigt, at vi bevarer de lokale uddannelsessteder, så virksomhederne uden for de store byer får adgang til kvalificeret arbejdskraft. Erhvervsakademierne udbyder også sammen med professionshøjskolerne uddannelser i stort set alle dele af landet, og på de enkelte institutioner vurderer man løbende i dialog med aftagere og andre interessenter, om der er behov for at oprette nye uddannelser.

Men det skal være økonomisk bæredygtigt med sikkerhed for, at der kan leveres den kvalitet, man må forvente af et videregående uddannelsesudbud. Oprettelse af nye udbud og særligt helt nye uddannelsessteder kræver investering, uanset organiseringen. Hvis man fra politisk side ønsker at satse systematisk

på yderligere uddannelsesdækning, er forudsætningen for succes, at der følger midler med til udvikling og etablering.

Mange decentrale uddannelsessteder vil have små hold, da studentergrundlaget ikke er stort, og mange unge søger mod de større byer. Det giver mulighed for et studiemiljø, hvor man er tæt på hinanden og underviserne, men det kan også blive for småt, og det er sårbart i forhold til frafald og økonomi. Vi skal passe på ikke at smøre uddannelserne for tyndt ud, så vi ender med mange små udbud, der er svære at opretholde.

Uddannelses- og forskningsministeriet har for år tilbage etableret et stringent og sammenhængende system til godkendelse af nye udbud (RUVU) og uddannelsesstationer (UFM). Systemet er gennemprøvet og fungerer godt, hvorfor det bør fastholdes. Det sikrer, at der hele tiden er mulighed for på veldokumenteret vis at sikre og tilpasse udbuddet for studerende og aftagere. Ønsker om oprettelse af nye udbud bør derfor håndteres indenfor de etablerede rammer.

Vi skal også på erhvervsakademierne og politisk se på andre muligheder end oprettelse af nye udbud, der kan styrke de decentrale uddannelser. Man kan etablere en campus med lokaler, undervisere og studerende, men man kan også etablere et uddannelsessted, der er baseret på digital undervisning, fx læringscentre efter svensk og norsk forbillede. Ikke alle uddannelser egner sig til at blive udbudt digitalt, men der er mange gode erfaringer med samlæsning mellem forskellige campusser via digitale hjælpemidler, og erhvervsakademierne har gode erfaringer, der kan udbredes langt mere.

Foto: Lisbeth A. Rasmussen,
Sjællandske Medier

Mulighed i Holbæk vandt over sabbatår

En uddannelsesstation for finansøkonomer gjorde en forskel, da studentereksamen var i hus.

Line Post har vidst at hun gerne ville læse til finansøkonom siden I. g, men hun havde tænkt sig at holde et sabbatår efter studentereksamen. Det blev ændret, da det blev muligt at læse til finansøkonom i Holbæk, hvor hun bor. "Hvis jeg skulle læse i København, ville jeg nok have taget et sabbatår først. Men så tænkte jeg, at hvis uddannelsen er i Holbæk, hvorfor så ikke bare starte med det samme?", siger hun.

Hun synes, det er motiverende at slippe for transporten, og hun glæder sig over udsigten til at have studiekammerater i nærområdet – og på sigt måske også en praktikplads lige i nærheden.

Det er blevet muligt at læse til finansøkonom i Holbæk efter Zealand har etableret en uddannelsesstation på Holbæk Uddannelses- og Studieceter, hvor der også er en uddannelsesstation for sygeplejersker.

Historien har tidligere været bragt i Nordvestnyt 31. juli 2019.

Tæt på tusindvis af små virksomheder

Erhvervsakademierne har et uudnyttet potentiale som formidler af ny viden til de små og mellemstore virksomheder. Det kan styrke virksomhedernes produktivitet, konkurrenceevne og internationalisering.

Med forenklingen af erhvervsfremmesystemet blev der taget et vigtigt skridt i retning af at gøre det lettere for virksomhederne at manøvrere i landskabet af offentlige og private aktører. Man vil kunne komme længere med en målrettet strategi overfor de små og mellemstore virksomheder, som i dag ikke får det fulde udbytte af den offentlige erhvervsfremme. Flere SMV'ere står famlende overfor de mange digitale nybrud og forandringer, som både åbner for nye forretningsmuligheder ved brug af fx Big Data og kunstig intelligens og for nye sikkerhedstrusler, som i værste fald kan vise sig forretningskritiske. Den rivende udvikling i klima- og miljødagsordenen er også en vanskelig og kompleks udfordring for de mindre virksomheder, hvor de kunne have god gavn af en hjælpende hånd fra videninstitutioner, som er mere i øjenhøjde med deres hverdag end universiteterne og de højt specialiserede forskningsinstitutioner. Der er brug for en anden indsats for at sætte relevant viden i spil hos dem, på en måde, der falder dem naturligt.

Erhvervsakademierne gennemfører allerede i dag en række forsknings- og innovationsprojekter sammen med virksomheder, som skal løse konkrete eller strategiske udfordringer for dem. Fokus for projekterne

spænder vidt. Det kan være at:

- Udvikle grønne forretningsmodeller
- Gøre Big Data operationelt for små virksomheder
- Udvikle digitale veje til vækst
- Udvikle det professionelle værtskab i servicebranchen

Over 10.000 virksomheder samarbejder med erhvervsakademierne om alt lige fra praktikophold, efter- og videreuddannelse eller praksisnære forsknings- og udviklingsprojekter. Kendetegnende for samarbejdet er, at akademierne forstår virksomhedernes situation og kan adressere deres behov meget direkte. Virksomhedsprojekterne kan igangsættes og afvikles indenfor de noget kortere tidshorisonter, som er relevante for SMV'ere. Modellen er skalerbar, og det uforløste potentiale vil kunne indfries gennem en mere tydelig placering af erhvervsakademierne i det, man kunne kalde vidensøkosystemet. Det vil være oplagt at udnytte erhvervsakademiernes unikke virksomhedsadgang til at opnå større resultater i form af vækst og grøn omstilling.

Vi stiller os som institutioner gerne til rådighed i forhold til at bringe mere i viden i spil i flere virksomheder

Koordinator med stort K

25-årige Louise de Fries Bjerrum blev maskinmester i januar 2019 og straks ansat som projektassistent hos Bravida. Firmaet installerer og vedligeholder tekniske anlæg, der får elektricitet, varme, køling, vand, ventilation og sikkerhed til at fungere i bygninger.

Louise arbejder i Bravidas ventilationsafdeling med CTS-anlæg (Central Tilstandskontrol og Styring), som er anlæg, der automatisk kan kontrollere og styre, hvad der sker i rummene i en bygning. Det har stor betydning for såvel brugerkomfort som energi-effektivitet. Louise forklarer:

"Jeg snakker med kunder, beregner priser, yder service og styrer projekter, hvor jeg har koordineringen og er bindeleddet mellem kunden og teknikerne, der installerer og opsætter. Jeg sidder primært på kontoret og har ansvaret for at teknikerne ved, hvad de skal lave, og hvilken teknisk løsning, der skal opsættes. Jeg planlægger tiden og sikrer, at de tekniske projekter når i mål."

Et job, der kræver dyb og bred teknisk forståelse kombineret med en udtalt sans for koordinering. Uddannelsen til maskinmester gav Louise et godt grundlag for jobbet hos Bravida med fag som teknik, elektricitet, mekanik, automation, koordinering af tekniske projektteams, business og sikkerhedsledelse, som Louise er glad for:

"Da jeg gik på gymnasiet ville jeg være ingeniør. Men jeg gider ikke kun sidde at regne. Maskinmesteruddannelsen giver mig en blanding af at regne, samarbejde og være praktiker. Problemet for uddannelsen er nok, at de fleste tror, det kun er praktisk arbejde, hvor man roder i maskiner. Og det taler nok ikke så meget til kvinder."

Sektoren i 2019

Endelig – praktikum er i gang

2019 blev året, hvor de første værkstedskurser for studenter, der er optaget på en teknisk erhvervsakademiuddannelse, blev en realitet. De første erfaringer er gode, men der er behov for at udvide ordningen.

Erhvervsakademiuddannelser optager studerende, som enten har en studentereksamen eller en erhvervsfaglig uddannelse. Det er godt for studiemiljøet, at det favner så bredt en vifte af ungdomsuddannelser, men nogle kombinationer kan være en stor mundfuld for de nyoptagne. Det gælder fx en række af de tekniske erhvervsakademiuddannelser, hvor frafaldet har været højt for de, der kommer med en gymnasial baggrund – langt højere end for studerende med en erhvervsfaglig baggrund. Erhvervsakademierne har gennem flere år arbejdet på at få mulighed for at tilbyde særlige introduktionsforløb, der kan give bedre studiestart og lavere frafald på disse uddannelser.

Det er derfor meget glædeligt, at Undervisnings- og Forskningsministeriet har godkendt en ny forsøgsordning, hvor udvalgte erhvervsakademier har fået mulighed for at tilbyde nyoptagne på tre tekniske uddannelser et fireugers værkstedskursus inden studiestart. Kurset har fået betegnelsen praktikum, og det tilbydes på uddannelserne til automationsteknolog, energiteknolog og driftsteknolog – offshore. De deltagende institutioner er: Erhvervsakademi Dania, Erhvervsakademi Aarhus, Erhvervsakademi Syd-Vest, KEA - Københavns Erhvervsakademi, Aarhus Maskinmesterskole, UC Nordjylland og UC Lillebælt. Praktikum er ikke obligatorisk, det er et tilbud til studerende, og det giver ret til SU for deltagerne. De første 2-3 uger af praktikum er det samme

over hele landet, mens den sidste del retter sig specifikt mod den uddannelse, det skal hjælpe de studerende i gang med. De første erfaringer er gode. 25-årige Anders Bonde Mikkelsen fra Allingåbro tog praktikum, da han startede på at læse til automationsteknolog på Erhvervsakademi Dania i Randers. Han siger:

"Var jeg kommet direkte ind og startet på det niveau, vi er på i dag, så havde jeg fundet på noget andet at lave. Jeg havde tænkt, at det her har jeg ingen chance for at lære og var droppet ud. Jeg har ikke lavet noget lignende før, og det har været svært at blive kastet ud i, men jeg har også lært rigtig meget på kort tid, så jeg er ikke bange for det. Jeg kan engelsk grammatik på A-niveau, men det kan jeg ikke bruge, når en el-tavle skal samles." Danske Erhvervsakademier er glade for forsøgsordningen, men vi ser gerne, at den både bliver gjort permanent og bliver indført som et tilbud på flere uddannelser, som fx produktionsteknolog og byggekoordinator. Vi ser også gerne praktikum udvidet fra de nuværende fire uger til et semester, for det er stadig begrænset hvor mange håndværksmæssige færdigheder, man kan tilegne sig på en måned. Der er et stort udækket samfundsmæssigt behov for, at flere vælger tekniske uddannelser, og det er i øvrigt værd at huske på, at der stadig er alt for mange studenter, der ikke kommer videre i uddannelsessystemet

Prisen for årets erhvervsakademipraktik 2019 gik til Julie Højland fra IBA Erhvervsakademi Kolding og hendes praktikvirksomhed Danske Bank

De otte erhvervsakademier kårer hvert år efter indstilling fra de studerende årets bedste praktikophold på hvert akademi. De otte virksomheder og deres praktikanter går videre til den store finale, hvor prisen for "Årets erhvervsakademipraktik" uddeles. Desuden uddeles juryens specialpris og en særlig publikumspris

Praktikophold er et bærende element i erhvervsakademiuddannelserne, som sikrer den tætte forbindelse mellem undervisning og praksis og giver de studerende chancen for at sætte det, de har lært i spil på en arbejdsplads i en virksomhed. Når de efter endt uddannelse skal i arbejde, har de allerede prøvet at bruge deres nye kompetencer på en arbejdsplads. Sekretariatschef i Danske Erhvervsakademier Michael Rugaard forklarer: Det er en af vores vigtigste styrker, at praktikken giver vores kandidater mulighed for at komme flyvende fra start, når de får deres første job efter endt uddannelse. Det forud-

sætter selvfølgelig at virksomhederne bliver ved med at slå dørene op for vores praktikanter. Vi er derfor glade for at kunne hylde nogle af de virksomheder, der gør en særlig indsats som praktikværter. Prisen er et skulderklap til de private virksomheder, som hvert år tager imod mere end 9.000 praktikanter fra erhvervsakademierne." 317 indstillinger blev det til landet over, da erhvervsakademierne fandt hver deres vinder af titlen som årets bedste praktiksted. De otte finalister var på scenen en efter en for at præsentere deres praktikophold, dets kvaliteter og betydning for juryen og det talstærke publikum.

Juryen havde adm. direktør Brian Mikkelsen fra Dansk Erhverv som formand. De øvrige medlemmer af juryen var i år:

- Charlotte Lundblad, formand for bestyrelsen i Danske Erhvervsakademier og Global Industry HR Direktør, DXC Technology
- Nanna Højlund, næstformand i Fagbevægelsens Hovedorganisation
- Mia Wagner, koncerndirektør i Freeway og investor kendt fra DR-TV-programmet "Løvens Hule"
- Eric Thürmer, adm. Direktør, Thürmer Tools
- Kasper Palm, forbundssekretær, Dansk Metal

Thürmer Tools havde 3D-printet årets pokaler af to symbolske materialer: Ninjaflex og en genbrugsplast fremstillet af gamle plasticflasker, som er fisket op af det indiske ocean. Den endelige vinder af prisen for årets erhvervsakademipraktik blev den 32-årige finansøkonom Julie Højland, som havde været i praktik hos Danske Bank i Kolding. Et praktikophold som har ført til, at Julie efter endt uddannelse er blevet

ansat i Danske Bank som trainee. Mia Wagner begrundede juryens valg på denne måde:

"Vi har valgt Julies praktikophold, fordi vi synes at hendes historie er et smukt eksempel på livslang læring. Vi kan tydeligt mærke, at hendes praktikperiode er foregået i et tillidsfuldt læringsrum, og at banken har givet hende mulighed for at bruge sin store erfaring fra forskellige brancher."

Julie Højland har tidligere læst matematik og uddannet sig til folkeskolelærer, men valgte siden at læse til finansøkonom på IBA Erhvervsakademi Kolding. Hun startede for at bruge uddannelsen til en karriere som ejendomsmægler, men praktikken gjorde det klart for hende, at arbejdet som bankrådgiver var lige, hvad hun ønskede sig.

Juryens specialpris gik til Louise Kjær Petersen, som læser til finansbachelor på Erhvervsakademi Aarhus og hendes praktikvirksomhed Rambøll Management Consulting i Aarhus. Publikumsprisen gik til Josefine Evjen, som læser til markedsføringsøkonom på Zealand - Sjællands Erhvervsakademier og hendes praktikvirksomhed Skjoldby & Co i Roskilde.

Praktik åbnede døren til fremtiden

Publikumsprisen gik til Josefine Evjen fra Skjoldby & Co.

Josefine Evjen har uddannet sig til markedsføringsøkonom på Zealand. Det var ikke altid, hun følte sig lige begejstret, mens hun læste. Faktisk var der stunder, hvor hun spurgte sig selv, om hun overhovedet havde lyst til en fremtid på arbejdsmarkedet, men et valgfag i digital markedsføring tændte hendes begejstring. Det fik hende til at gå

målrettet efter at finde en praktikplads, hvor hun kunne udforske dette fag i praksis. Det lykkedes, da hun fik kontakt med Skjoldby og Co. i Roskilde, et iværksætterfirma som har specialiseret sig i online marketing. Hun følte sig fuldstændig på bølgelængde med de to stifters værdier og kunne mærke, hvordan de gav hende en hverdag på kontoret, som var fyldt med glæde. Virksomheden var også glade for Josefine, som efter endt uddannelse er blevet ansat som SEO & PR koordinator.

Vi bakker rigtig meget op om erhvervsakademierne. De er vigtige for de private virksomheder, hvor deres praksisfaglighed er værdifuld.

*Brian Mikkelsen, Adm. direktør, Dansk Erhverv,
formand for juryen ved kåringen af årets erhvervsakademipraktik 2019*

Erhvervsakademierne tager hånd om fremtiden

Udviklingsrådet for Erhvervsakademisektoren holdt årsdag 2019 onsdag den 9. oktober med deltagelse af repræsentanter for arbejdsmarkedets parter, embedsmænd, organisationsfolk og beslutningstagere fra erhvervsakademierne.

Årsdagen blev afholdt i kantinen på KEA - Københavns Erhvervsakademi. I sin velkomsttale sagde uddannelses- og forskningsminister Ane Halsboe-Jørgensen blandt andet:

"Det er vigtigt, at vi har uddannelser som jeres, der gør de studerende klar til at gå ud i virksomhederne og levere fra dag 1. Det er attraktivt, og det er stærkt, at I har så stærk en kobling til erhvervslivet. Det er også stærkt, at I uddanner så bredt over hele landet."

Deltagerne var placeret ved 7 forskellige borde, som drøftede en række aktuelle uddannelsespolitiske temaer for at kunne stille et spørgsmål til et panel med tre politikere:

- Kasper Sand Kjær, Socialdemokratiet
- Katrine Robsøe, Radikale Venstre
- Ulla Tørnæs, Venstre

Der var livlig debat om temaer som læringsudbytte og praksistilknytning, teknologianvendelse, fleksible og attraktive uddannelser for alle unge, uddannelsesspredning, akademiuddannelsernes fremtid, sammenhænge i uddannelsessystemet og uddannelsernes videngrundlag.

Omstillingsfonden gør god gavn

Erhvervsakademierne er de centrale udbydere af videregående uddannelse til medarbejdere i den private sektor.

I 2019 fik midlerne i Omstillingsfonden for alvor ben at gå på. 65 millioner kr. er afsat som tilskud til videregående deltidsuddannelser til faglærte og ufaglærte, som kan få op til 10.000 kr. årligt. Erhvervsakademierne har haft stor succes med at trække deltidsstuderende til. Især akademiuddannelserne er populære. De tegner sig for 79% af forbruget, og de 8 erhvervsakademier tegner sig samlet for knap to tredjedele af uddelingerne fra puljen, som kan bruges til uddannelser i hele den videregående uddannelsessektor. Det ser ud til, at tilskuddene øger efterspørgslen efter uddannelse. Hvis der skal ske et permanent løft, er det derfor vigtigt at finde en løsning, når tilskudsmuligheden ophører med udgangen af 2021.

En realkompetencevurdering er en individuel vurdering, som anerkender kompetencer, viden og færdigheder, som er erhvervet i praksis, uden at det er udmøntet i et formelt bevis. Vurderingen laves individuelt og i forhold til lige netop den uddannelse, som man ønsker at blive optaget på. Den er en central byggesten i et effektivt efter- og videreuddannelsessystem, da den kan sikre, at ingen tvinges til at blive undervist i noget, de allerede kan, men at

der bygges oven på den enkeltes kompetencer. Der har været store forskelle mellem videregående uddannelsesinstitutioner i forhold til, hvordan vurderingerne er foretaget. Det skal der rådes bod på med en central portal, skal gøre dem mere ensartede og transparente. Der er afsat midler til udvikling af portalen, men ikke til driften af den. Det mest oplagte vil være, at staten driver portalen, ligesom den driver de øvrige centrale systemer og portaler i den videregående uddannelsessektor.

Det er et centralt samfundsansvar for erhvervsakademierne at udbyde relevant efter- og videreuddannelse, som dækker efterspørgslen. I de mindre befolkede dele af landet er det en stor opgave at sikre et bredt udbud af kurser, som kan samle deltagere nok til at sikre, at de også kan gennemføres, da man uden for de store byer tit må gennemføre kurser med meget små holdstørrelser. I Syd- og Sønderjylland har to erhvervsakademier i 2019 slået sig sammen for at løfte denne opgave bedre og øge mulighederne for at kunne give de bedst mulige tilbud. Deres ny fælles enhed hedder SmartAcademy og bliver en af landets største udbydere af videregående efter- og videreuddannelse.

Efteruddannelse får mig væk fra bagsmækken

Lang anciennitet på arbejdsmarkedet og godt fast arbejde er ingen hindring for efteruddannelse

Birgitte Høirup har haft et meget stabilt arbejdsliv. Efter 23 år hos Krifa skiftede hun for fire år siden til en stilling som chefsekretær i ledelsessekretariatet hos rådgivervirksomheden SEGES i Aarhus. Det går godt, men sidste år besluttede hun alligevel at begynde på en uddannelse til akademiøkonom på Erhvervsakademi Aarhus. Hun læser uddannelsen på deltid om aftenen. Hun forklarer baggrunden således:

"Jeg vil ikke sidde på bagsmækken og vente på at blive hægtet af. Jeg ser det som mit ansvar at tage hånd om mine kvalifikationer, for det er jo mig, det går ud over, hvis kvalifikationer bliver forældede. Derfor arbejder jeg på at få nye kompetencer på mit CV, så arbejdsgiverne kan se, at jeg stadig er aktiv. Jeg kan tydeligt mærke, at efteruddannelsen giver mig flere muligheder; både i huset, hvor jeg er ansat, og udenfor, hvis det skulle blive aktuelt. Og så er det meget tilfredsstillende, at undervisningen gør, at jeg bedre forstår, hvad mine kolleger og chefer gør og taler om i hverdagen".

Forskning og udvikling på erhvervsakademierne

Erhvervsakademierne skal udføre anvendelsesorienterede forsknings- og udviklingsaktiviteter for at bringe ny viden i spil i virksomhederne og i uddannelserne. Det er udgangspunktet for de over 300 forskningsprojekter, der er i gang eller gennemført i sektoren siden 2011.

Erhvervsakademierne bedriver forskning og udvikling henover et meget bredt spekter af problemområder og fagligheder. Det gør de sammen med virksomheder og andre vidensinstitutioner. De fem cases over de næste sider illustrerer spændvidden. På sitet eaviden.dk har vi samlet alle afsluttede og igangværende projekter i en form, hvor det er de individuelle projekter, der er krumtappen. Dermed kan alle uanset baggrund få formidlet projekterne og finde vej til de centrale ressourcepersoner i dem.

Sektoren har en særlig forpligtelse til at bringe den viden, den skaber, i anvendelse, og det smitter tydeligt af på projektdesigns og videnprodukter, dvs. det,

man står med, når projekterne er færdige. Rapporter, working papers, dedikerede web sites og blogs, men også events og artikler i udgivelser tættere på virksomhederne er blandt de oftest brugte. Fagfællebedømmelse er en vigtig del af alle forskningsprojekterne, men det er ikke den peer-reviewede artikel, som er endemålet for dem. Projekternes effekt på virksomheder og studerende er derimod det centrale.

Aktuelt er omkring 200 projekter igangværende. Siden 2011 har sektoren afsluttet 110 projekter, som hver i gennemsnit kastede godt 3 videnprodukter af sig. De fordeler sig sådan:

Videnprodukter	Antal
Anden artikel	89
Websites/blog	51
Rapport	50
Video-streaming	35
Peer reviewed artikel	28
Konferenceoplæg	17
Workingpaper	16

Afholdelse af event	11
E-bog	11
Nye cases i UV	4
Nyt undervisningsmateriale	3
Deltagelse i netværk	1
Andet	26
I alt	342

Erhvervsakademierne har et stort netværk blandt de mindre og mellemstore virksomheder især i kraft af praktiksamarbejder. Med nogle virksomheder skabes der grobund for et tættere og mere strategisk samarbejde om f.eks. forskning og udvikling.

De 8 erhvervsakademier fik i 2019 tilsammen 47,6

mio. kr. til at bedrive forsknings- og udviklingsaktiviteter for, hvilket svarer til ca. 4 promille af de samlede basisbevillinger til forskning og udvikling. De centrale fondsmidler er reelt ikke tilgængelige for erhvervsakademierne.

Turist i Sønderborg

Et forsknings-samarbejde mellem Visit Sønderborg og serviceøkonomuddannelsen på Erhvervsakademi SydVest skal skaffe ny viden om turisternes ønsker, som kan fremme vækst i turisterhvervet i kommunen.

Visit Sønderborg er gået sammen med studerende og undervisere på serviceøkonomuddannelsen ved Erhvervsakademi SydVest i Sønderborg om et nyt forskningsprojekt i 2019. Stephan Kleinschmidt, formand for Udvalget for Kultur, Idræt, Handel og Turisme i Sønderborg Kommune forklarer: "Når man arbejder med at udvikle turismen, er det rigtig godt at have data og konkret

viden at arbejde med. Hvordan opfatter turisterne Sønderborg nu? Hvor er vi gode, og hvor skal vi udvikle os? Samtidig vil vi gerne understøtte uddannelsesinstitutionerne i kommunen og ikke mindst en uddannelse som serviceøkonomuddannelsen, som jo leverer både arbejdskraft og viden til vores turisterhverv".

To studerende fra serviceøkonomuddannelsen har i deres praktikperiode hos Visit Sønderborg blandt andet gennemført spørgeskemaundersøgelser blandt turister i området. Adjunkt og underviser på uddannelsen, Mia Post Lundgaard har derefter analyseret de indsamlede data.

Højhuse i træ i Danmark

Et forskningsprojekt samler udenlandsk viden om brug af træ som byggemateriale i moderne klimavenlige højhuse og formidler den til studerende, som læser til bygningskonstruktør.

Man gør det i mange andre lande men ikke i Danmark – bygger højhuse i elementer af krydslamineret træ. I forhold til byggeriets klimabelastning er det en virkelig god idé. Træ opsuger CO₂ fra luften, når det vokser, mens betonelementer med armeringsjern koster dyrt på CO₂-udledningen. Derfor er Erhvervsakademi SydVest gået i gang med at indsamle viden og erfaringer fra andre europæiske lande (Norge, Sverige, Østrig, Italien, Tyskland), som kan bruges i undervisningen af bygningskonstruktører.

"Erfaring og generel viden om at bygge højhuse i bæredygtige materialer er meget sparsom i Danmark, når vi sammenligner med vores nordiske naboer, men vi har en vision om at klæde de studerende, der læser til bygningskonstruktør hos os, så godt på med ny faglig viden, at de kan komme ud og virke som ambassadører for innovative anvendelser af trækonstruktioner i højhuse i Danmark", forklarer lektor Morten Frank

Hansen, som er projektleder på projektet og udfører dette i tæt samarbejde med lektor Mogens Præst, som har en master i energi og grøn arkitektur.

"Vi er helt på det rene med, at det danske klima ikke bare kan sammenlignes med det norske eller tyske, derfor handler vores forskningsprojekt også om at konvertere udenlandsk viden til metoder og principper for projektering og udførelse af højhuse i træ, som vil kunne anvendes her i landet", forklarer Morten Frank Hansen, som også underviser i brandsikkerhed og i certificering af bæredygtigt byggeri ud fra den tyske DGNB-standard.

Vi ved, at det er en tung proces at ændre konservative byggemetoder i Danmark, hvor der primært bruges stål og beton. Men tiden er inde til, at vi skal tænke nyt set ud fra et miljømæssigt perspektiv. Hermed mener vi ikke at stål og beton skal ekskluderes, men træ skal have en mere fremtrædende rolle som det bærende element i byggeriet. Skal energiforbruget sænkes yderligere – og det skal det – både for at kunne opfylde nye EU-standarder, FN's verdensmål og pga. klimaudfordringen, skal der udvikles nye og mere højteknologiske løsninger.

Plastik samlet en tilfældig dag på en strand, i forbindelse med mikroplastkonferencen i 2018 på Lanzarote. Et eksempel på at plast er allestedsnærværende.

Fra plast til mikroplast

Erhvervsakademiet cphbusiness er gået sammen med University of Milano-Bicocca for at udvikle metoder til at monitorere mikroplast i søer og åer på verdensplan. Forud for kortlægning har der været et intens forløb, som havde fokus på at udvikle en lavpraktisk metode til identifikation af mikroplast i ferskvand.

At arbejde og undersøge for mikroplast er meget komplekst. Det skyldes, at mikroplast er allevegne. Der er i alle led af processen risiko for, at prøverne bliver kontamineret. Projektet har derfor i større omfang end forventet handlet om at udvikle en metode, der minimerer denne risiko. I projektperioden er der udviklet og valideret en metode, kaldet "den lavpraktiske metode". Resultaterne fra den lavpraktiske metode er blevet sammenlignet med en i forvejen valideret metode, som involverer et meget kostbart apparat kaldet FT-IR. Resultatet af arbejdet med at udvikle en lavpraktisk metode er beskrevet i en validerings-

rapport. Cphbusiness ser et stort potentiale fremadrettet i at kunne identificere mikroplast mere simpelt. I princippet kan metoden bruges af alle efter en grundig oplæring. Cphbusiness har inddraget særligt interesserede studerende i det såkaldte "Garagelaboratorium", som foregår 1 gang ugentligt. De studerende opnår derved kompetencer ift. at bruge den lavpraktiske metode til opsamling og analyse af prøver i ferskvand. Sideløbende er der indsamlet et stort antal prøver i forskellige ferskvande på Sjælland. Projektleder Søren Christensen, som er adjunkt på Cphbusiness, er glad for samarbejdet med University of Milano-Bicocca: "Vi deler vores data med dem og forventer, at de sammen med resultater fra hele verden publicerer vores data inden for de næste par år." På den måde supplerer forskningsprojektet Miljøstyrelsens undersøgelser af havvand med data for ferskvand og giver et overblik over belastningen af mikroplast i søer og åer på Sjælland.

Hænderne skal ned i materialerne

Et Ph.D.-projekt på KEA har vist, at undervisning i bæredygtigt design bør flyttes fra klasseværelset til værkstedet og laboratoriet, så de studerende kan få hænderne ned i materialerne.

Mette Bak Andersens arbejde med design og undervisning i design fik hende til at undre sig. Hun forstod principperne i bæredygtigt design, men det var svært at omsætte dem til praksis:

"Det handler ikke kun om den viden, man kan læse sig til, men den viden der konstrueres i designeren, når man arbejder aktivt med materialerne. Viden opnås aktivt. Du forstår først, hvordan du skal arbejde med et materiale, der kan nedbrydes, når du har haft det i hænderne og selv oplevet nedbrydningen. Det er desværre stadig ofte sådan i dag, at hvis man lærer noget, så står der en klog person og fortæller, hvad hun ved, og så antager vi, at nu ved tilhørerne det også. Men hvis man for alvor skal kunne designe bæredygtigt, så er det ikke en viden, man kan få gennem forelæsninger eller ved at læse en bog," siger Mette Bak Andersen.

Hun har som en del af sit arbejde med

Ph.-D-projektet, der er 100% finansieret af KEA, over en 4-årig periode lavet forsøg med knap 100 KEA-studerende. Hun observerede og studerede de produkter, de studerende skabte – hvor det gik godt, men især hvor det gik galt – for at forstå, hvor de kom til kort. Ofte var det mangel på færdigheder i forhold til at kunne arbejde med materialerne. Som løsning foreslår hun, at det meste af undervisningen flyttes ind i laboratorier, hvor materialerne og deres egenskaber kan udforskes. "Den dualistiske opdeling af hjernen der tænker, og hænderne der arbejder, er grundlæggende gammeldags. Det er ikke super vigtigt at kende det præcise smeltepunkt for polypropylen – det kan man læse sig til. Men det er vigtigt at have set det smelte, set et materiale blive nedbrudt og et andet formere sig. Kun sådan kan du lære og rent faktisk være i stand til at designe bæredygtigt, med alt hvad det indebærer af produktion uden giftstoffer, at produktet kan skilles ad og genbruges, at det kan holde længe og eventuelt nedbrydes", forklarer Mette Bak Andersen, som fik sin Ph.D.-grad i december 2019 ved KADK, Det Kongelige Danske Kunstakademis Skoler for Arkitektur, Design og Konservering.

Er det sundt at spise insekter?

Insekter som kilde til protein for mennesker er stadig ret nyt i den vestlige verden. Erhvervsakademi MidtVest forsker i måling af insekters D-vitaminindhold og i risikoen for, at insekter udløser allergiske reaktioner.

Insekter som fødevarer til mennesker er stadig ret nyt i den vestlige verden, og der mangler fortsat meget viden på området. Insekter er kendt for at have et højt proteinindhold, men noget tyder på, at f.eks. melorme også kan være en god kilde til D-vitamin – noget som mange danskere får for lidt af. Indholdet af D-vitamin i melorme ser ud til at kunne øges

ved at udsætte dem for UV-lys - men hvor meget indholdet kan øges og hvor længe, der skal anvendes UV-lys, er uvist. En af udfordringerne ved insekter er, at de hos nogle personer kan fremkalde allergiske reaktioner, men også her mangler der viden.

I forskningsprojektet arbejdes der bl.a. med følgende spørgsmål:

1. Kan man øge indholdet af D-vitamin i melorme ved at udsætte dem for UV-lys under produktionen? Hvor lang tid skal der til, og hvor kraftig en forøgelse af D-vitamin-niveauet kan opnås?

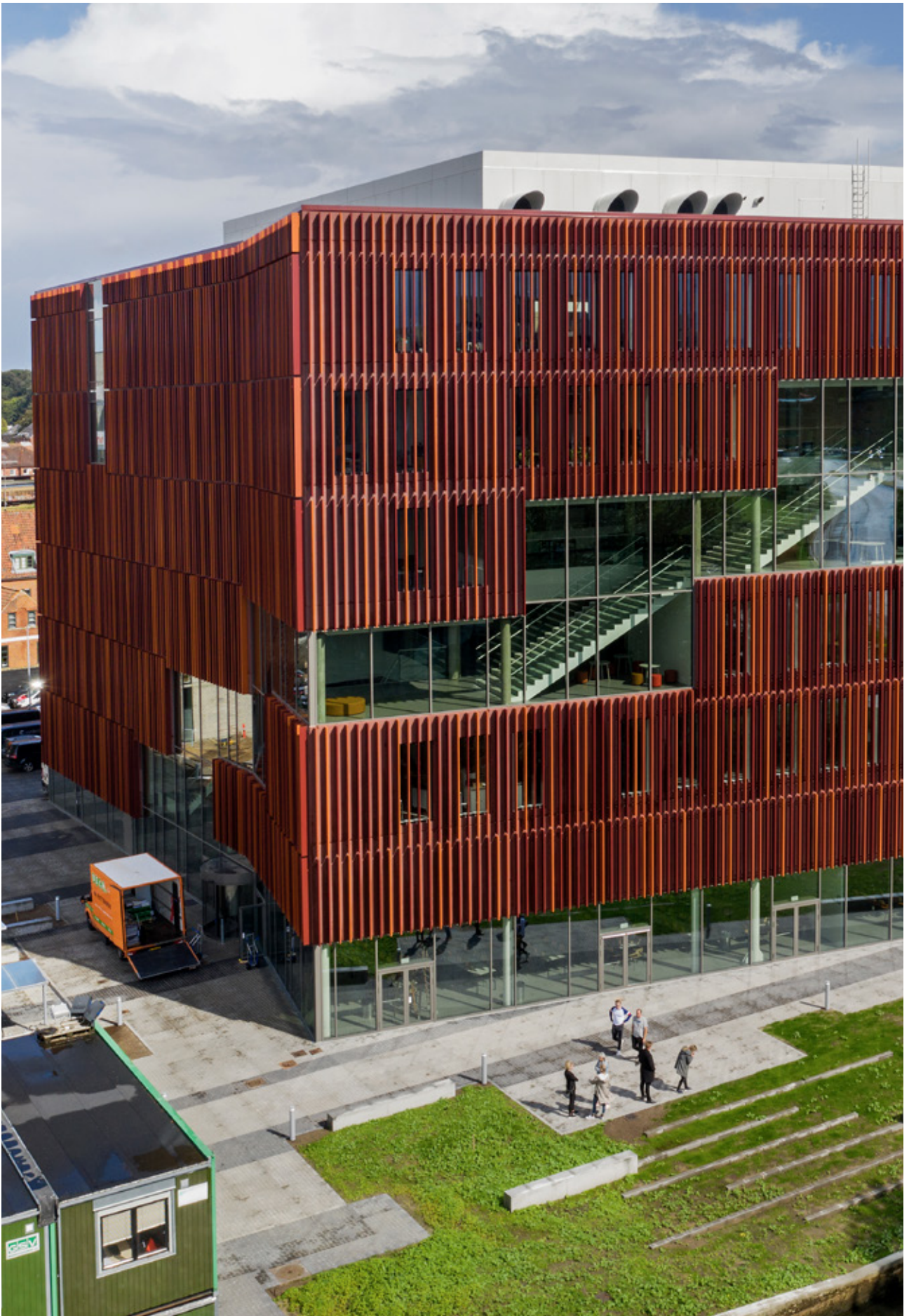
2. Kan personer med allergi overfor skaldyr eller husstøvmider få allergiske reaktioner ved indtagelse af melorme, og har det en betydning, om melormene har været varmebehandlet eller ej?

Projektet gennemføres i samarbejde med Teknologisk Institut, som stiller melorme til rådighed. Udover at bidrage til den samlede viden om insekter er en del af formålet med projektet, at det praktiske arbejde med analyserne kan indgå i undervisningen af studerende på laborantuddannelsen. Den viden, der

kommer ud af projektet, kan bruges på proces teknologuddannelsen og akademiuddannelsen i ernæring.

Udviklingskonsulent Inge Hummelshøj, Erhvervsakademi MidtVest opsummerer de første resultater på denne måde:

"Der foreligger ingen endelige resultater endnu, men umiddelbart ser det lovende ud i forhold til at øge indholdet af D-vitamin i melormene vha. UV-lys, og der er tegn på, at visse former for varmebehandling af insekter mindsker risikoen for krydsallergi betydeligt."

Budgetprocessens værdiskabelse i danske små og mellemstore virksomheder

I et forskningsprojekt på IBA Erhvervsakademi Kolding undersøgte Gitte Reeckmann Larsen og Hans Erik Bennetsen budgetprocessen i en dansk SMV for at se på forholdet mellem praksis og den teori, de underviser i på IBA.

Danske små og mellemstore virksomheder kan få mere ledelsesmæssig værdi ud af processen med at lægge budgetter. De kan bruge processen langt mere kommunikativt og involvere flere nøglemedarbejdere. Det vil både få nye ideer frem og skabe større engagement.

Erhvervsakademiernes dimittender kan hjælpe dem. De studerendes teoretiske og praksisnære viden giver dem mulighed for at hjælpe virksomhederne til at se, hvordan det kan gøres.

På IBA Erhvervsakademi Kolding undervises ud fra den forudsætning, at en budgetproces er en integreret del af det løbende ledelsesarbejde. Udover at give økonomisk sikkerhed og agilitet giver det en ledelsesmæssig værdi og sikrer sammenhæng mellem den langsigtede strategiske målsætning og den løbende økonomiske styring.

Adspurgte virksomheder gjorde stort set ikke brug

af budgetprocessen som et værdiskabende kommunikativt ledelsesværktøj. Det viste et forstudie i efteråret 2016, hvor projektet prøvede en række hypoteser omkring samspejlet mellem teori og virkelighed af.

Det gav anledning til at dykke længere og mere detaljeret ned i spørgsmålet: "Hvad bruger virksomheder så deres budgetter til?"

Det efterfølgende casestudie gav mulighed for at dykke ned i detaljerne omkring budgetprocessen i små og mellemstore virksomheder. Og overordnet er budskabet til virksomhederne, at der er langt mere ledelsesmæssig værdi at hente i budgetter, hvis de genopfinder dem som et styringsredskab.

Ud over Lektor Gitte Reeckmann Larsen, der er lektor på bl.a. markedsføringsøkonomuddannelsen, har Hans Erik Bennetsen, som underviser på efter- og videreuddannelse, været en del af projektgruppen.

Uddannelser med jobperspektiv

Nyt "early-warning"-system skal give erhvervsakademierne mulighed for hurtigt at ændre kurs, hvis uddannelser kommer i problemer med at skaffe dimittenderne i beskæftigelse

Næsten 90 % af beskæftigede med en erhvervsakademiuddannelse arbejder i en privat virksomhed, og erhvervsakademierne samarbejder med cirka 10.000 virksomheder årligt om praktikophold, forsknings- og udviklingsprojekter samt efter- og videreuddannelsesforløb.

Det giver en tæt kontakt med aftagerne og et godt indblik i, hvilke kompetencebehov der er i virksomheder. Det gør også beskæftigelsen for erhvervsakademierne mere følsom overfor konjunkturforandringer. Det er derfor vigtigt for erhvervsakademierne og en central del af den fælles strategi at følge udviklingen, tilpasse uddannelsernes indhold, oprette nye og tilpasse optaget.

Uddannelser med høj ledighed gennem en årrække bliver dimensioneret, men så er skaden sket. Danske Erhvervsakademier har derfor i 2019 etableret en "early-warning", hvor vi identificerer de uddannelser, der har stigende ledighed. Er en uddannelse i den kategori, skal der laves en analyse af årsagerne, så der kan findes en løsning. Det kan være, der skal ske ændringer i uddannelsen, optaget skal mindskes,

eller der skal andre tiltag til.

Praktik viser vejen til arbejdsmarkedet

Erhvervsakademierne optager dygtige internationale studerende, der gerne vil bruge deres uddannelse på det danske arbejdsmarked. De internationale studerende kan dog have svært ved at finde fodfæste på det danske arbejdsmarked. De har ikke det samme netværk eller danskkundskaber, som danske studerende. Erhvervsakademier med engelsksprogede uddannelser har derfor særligt fokus på overgangen til beskæftigelse. Der er etableret mentorordninger, tilbud om danskkurser, karrieremesser, men der er også et helt særligt fokus på at sikre praktikpladser i Danmark til de internationale studerende. En dansk praktikplads giver de studerende netværk, danskkundskaber og tilknytning til arbejdsmarkedet. I 2019 var 67 % af de internationale studerende på erhvervsakademierne i dansk praktik. Det er en stigning på 10 % fra 2017, og alle erhvervsakademierne har mål om at øge andelen yderligere i 2020 og 2021.

Fra dimittend til drømmestilling

Tina Rohback vekslede et fire ugers jobsøgningsforløb ved Erhvervsakademi MidtVest til drømmestillingen som relation- og marketingspecialist ved Mediehusene Midtjylland.

Der er fart på og mange bolde i luften for 28-årige Tina Rohback, når hun jonglerer med de forskellige arbejdsopgaver i hendes jobportefølje. Ingen dage er ens, og Tina elsker det.

"Stillingen passer perfekt med mit mind-set, hvor der gerne skal ske en masse, og det er rigtig fedt", siger Tina Rohback.

Tina færdiggjorde i januar 2019 sin professionsbachelor i Digital konceptudvikling på Erhvervsakademi MidtVest, og hun blev som alle dimitterende fra skolen tilbudt det fire ugers jobsøgningskursus, Sandbox-E.

Sandbox-E hjælper den enkelte dimittend med at bringe faglighed såvel som personlighed i spil i forhold til at finde det helt rette match på arbejdsmarkedet.

"Jeg var nyuddannet og derfor usikker på, hvad jeg reelt kunne, og der gjorde kurset forskellen for mig. Det gav en selvindsigt og et selvtilidsboost, der var med til at ændre mit mind-set, så jeg ikke længere lagde låg på mig selv, men gav den gas som den udadvendte person, jeg er", fortæller Tina.

I jobopslaget fremgik det ellers, at der forventedes flere års erfaring, men med nyerhvervet gå-på-mod søgte Tina drømmejobbet. Og fik det.

"Forløbet hos Sandbox-E gjorde, at jeg gik ind til samtalen som den person, jeg er, og de sagde bagefter til mig, at de havde valgt mig, fordi de kunne mærke mit drive, og hvor meget jeg bare ville den her stilling", siger Tina.

Meget er nyt og skal læres, men Tina fortæller, at ledelsen på hendes nye arbejdsplads er god til at give tid og plads til, at man kan lære.

"Og jeg har fra jobsøgningskurset fået en Pippi-indstilling til tingene, hvor man siger til sig selv, at det her har jeg aldrig prøvet før, så det kan jeg sikkert godt", siger Tina Rohback.

Sektorkonferencen 2019

Sektorkonference er blevet en institution i Danske Erhvervsakademier. Hvert forår samles ledere og nøglepersoner på akademierne i to dage for at høre om nye trends, aktuelle politiske emner og faglige udviklinger – og ikke mindst for at netværke og hygge sig med kollegaer på tværs af alle erhvervsakademierne. Fremtidsforsker Thomas Geuken skød med et temperamentsfuldt og tankevækkende indlæg om centrale megatrends årets konference i gang. Omdrejningspunktet for hans og flere af de øvrige keynote

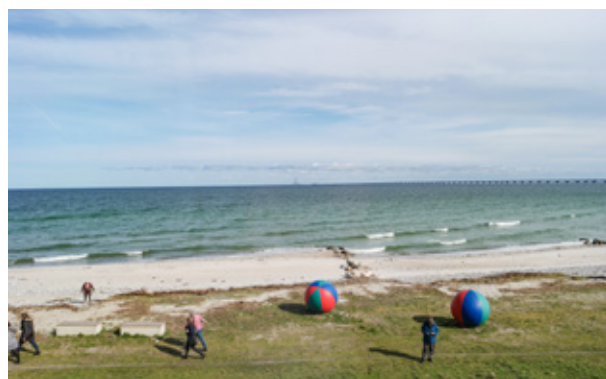
speakers var fremtidens kompetencer, og hvordan vi bedst kan give de studerende 21st century skills. På workshops kunne deltagerne gå i dybden med emner som studieintensitet og engagement blandt studerende, dataforståelse i uddannelserne, realkompetencevurdering, brug af twitter og meget andet. Den livlige debat med virksomheder og arbejdsmarkedets parter viste, at erhvervsakademierne på lange stræk er på sporet i forhold til at sikre relevansen af uddannelserne.

Konferencen bidrager både med relevant og sidste nyt i erhvervsakademisektoren. Man tager glad fra sektorkonferencen fuldt opdateret om den verden, som vi omsætter til uddannelse. Netværk på tværs af erhvervsakademier gør os alle skarpere på stort og småt på dagligdagens udfordringer. En årlig konference, som giver energi og inspiration.

Bo Steen Larsen, områdechef, Cphbusiness

Foreningen i 2019

Foto: Zealand

Bestyrelsen

Bestyrelsen for Danske Erhvervsakademier fastlægger foreningens strategi og målsætning og behandler uddannelsespolitiske og strategiske spørgsmål om uddannelserne og institutionerne på sektorniveau. Bestyrelsen for Danske Erhvervsakademier er sammensat af bestyrelsesformændene for de enkelte erhvervsakademier og Aarhus Maskinmesterskole. Medlemmerne mødes 5-6 gange årligt.

Formand Charlotte Lundblad, Cphbusiness

(udpeget af Dansk erhverv)

Næstformand Johanne Gregersen, Erhvervsakademi SydVest

(nu selvsuppleret, tidligere udpeget af Teknisk Landsforbund)

Finn Lund Andersen, Erhvervsakademi Aarhus

(udpeget af Dansk erhverv)

John Jeppesen, Erhvervsakademi Dania

(udpeget af Dansk Erhverv)

Jørn Pedersen, IBA Erhvervsakademi Kolding

(borgmester, Kolding Kommune, udpeget af kommunekontaktrådet)

Henrik Salée, KEA

(udpeget af Dansk Industri)

Martin Lindgaard Pedersen, Aarhus Maskinmesterskole

(udpeget af Maskinmestrenes Forening)

Susanne Lundvald, Zealand

(udpeget af Vækstforum/Regionsrådet)

Niels Viggo Malle, Erhvervsakademi MidtVest

(udpeget af Finansforbundet)

Rektorkollegiet

Rektorkollegiet behandler uddannelses- og institutionspolitiske spørgsmål på eget initiativ eller efter indstilling fra bestyrelsen, ressortministeriet og andre ministerier eller organisationer. Alle rektorerne for erhvervsakademierne og Aarhus Maskinmesterskole er medlemmer af rektorkollegiet. Rektorkollegiet diskuterer og behandler alle sager på tværs af sektoren og igangsætter fælles projekter og er ansvarligt for at føre sektorens strategi i livet. Rektorkollegiet mødes 6 gange årligt.

Rektorne

Steen Kildesgaard,

Rektor på KEA

- Københavns Erhvervsakademi

Anders Hanberg Sørensen

Rektor på Aarhus Maskinmesterskole

Christian Mathiasen

Rektor på Erhvervsakademi Aarhus og næstformand for rektorkollegiet

Henriette Slebsager

Rektor på Erhvervsakademi MidtVest

Ole Gram-Olesen

Rektor på Cphbusiness

Anders Graae Rasmussen

Rektor på Erhvervsakademi Dania

Henrik Larsen

Rektor Erhvervsakademi SydVest

Ulla Skaarup

Rektor på Zealand

- Sjællands Erhvervsakademi

Niels Egelund

Rektor på IBA Erhvervsakademi Kolding og formand for rektorkollegiet

Udviklingsrådet

Udviklingsrådet er et samarbejde mellem repræsentanter for arbejdsmarkedets parter og Danske Erhvervsakademier. Rådet skal give sektoren input til udvikling af nye uddannelser og emner af relevans for sektoren. Rådet mødes 4 gange om året og afholder i samarbejde med Danske Erhvervsakademier årsdag for sektoren.

Formandskab

Charlotte Lundblad

Danske Erhvervsakademier

Rolf Lange

Fagbevægelsens Hovedorganisation

Mette Juul Jensen

Dansk Industri

Medlemmer

Birgitte Grum-Schwensen

Teknisk Landsforbund

Christian Mathiasen

Danske Erhvervsakademier

Gitte Brückner

HK

Erling Jensen

Dansk Metal

Jacob Krohn Rasmussen

Dansk Byggeri

Johanne Gregersen

Danske Erhvervsakademier

Karen Winnie Larsen

Finanssektorens Arbejdsgiverforening

Mads Eriksen

Dansk Erhverv

Nanna Højlund

Fagbevægelsens Hovedorganisation

Niels Egelund

Danske Erhvervsakademier

Tina Voldby

Tekniq

Observatør

Harald Mikkelsen

Danske Professionshøjskoler

Udvalg og netværk

Rektorkollegiet har nedsat en række udvalg, som inden for deres sagsområder kan tegne foreningen udadtil:

- Kvalitetsudvalget
- Forskningspolitisk udvalg
- Internationalt udvalg

Kvalitetsudvalget

Kvalitetsudvalget har til opgave at sikre, at de opgaver, erhvervsakademierne løser i fællesskab, har en høj kvalitet.

Forskningspolitisk udvalg

Forskningspolitisk udvalg samarbejder om at løfte og styrke erhvervsakademiernes arbejde med forskning og udvikling. Det fastlægger en fælles basis for forskningsarbejdet på erhvervsakademierne.

Internationalt udvalg

Internationalt udvalg samarbejder om internationalisering på erhvervsakademiernes uddannelser.

Erhvervsakademisektoren har desuden en række netværk, som videndeler og løfter opgaver på vegne af rektorkollegiet. I 2019 drejede det sig om:

- HR-netværket
- Netværk for efter- og videreuddannelse
- Ressourcedirektøremes netværk
- Uddannelsesnetværk
- Uddannelsesdirektøremes netværk
- Kommunikationsnetværk

Sket i året på erhvervsakademierne

IBA Erhvervsakademi Kolding tog en ny bygning i brug i august 2019, som blev indviet af uddannelses- og forskningsminister Ane Halsboe-Jørgensen i selskab med erhvervsakademiets rektor, Niels Egelund. Bygningen er tegnet af arkitektfirmaet Kjaer & Richter. Bygningen vandt Kolding Kommunes årlige arkitekturkonkurrence og fik desuden en pris i kategorien "byggeri til offentligt formål". Se foto af bygningen side 42.

Niels Egelund blev 21. maj 2019 tildelt ridderkorset af Dannebrogordenen.

Rektor for Erhvervsakademi MidtVest, Henriette Slesbager, kunne i 2019 fejre 25-års jubilæum, mens rektor for Cphbusiness, Ole Gram-Olesen, fejrede sit 40-års jubilæum.

Sekretariatet

Sekretariatet ansatte 2019 en kommunikationsmedarbejder og udvidede med en konsulent, som skal betjene rektorkollegiet for de maritime uddannelser (RKMU). RKMU har indgået aftale med Danske Erhvervsakademier om fremover at stå for sekretariatsbetjeningen af rektorkollegiet. Ved udgangen af 2019 har sekretariatet således følgende medarbejdere:

- Michael Rugaard, sekretariatschef
- Jo Kjærsgaard Pedersen, chefkonsulent
- Maj Vingum Lundø, konsulent
- Bjarne Bonné, kommunikationsmedarbejder
- Karin Hansen, administrativ medarbejder

Sekretariatet tog i 2019 en ny hjemmeside i brug. Adressen er stadig dkea.dk

Sekretariatet kan kontaktes på info@dkea.dk eller på telefon 23 28 15 48 (Michael Rugaard).

Følg Danske Erhvervsakademier på Twitter:

@danskeEA

Udgivet af Danske Erhvervsakademier

Marts 2020. Trykt i 550 eksemplarer

Fotos: Venligst udlånt af erhvervsakademierne

Layout: Jens Raadal

Tryk: Sangill Grafisk

Erhvervsakademierne udbyder uddannelser inden for det tekniske og merkantile område, it, design og det bio- og laboratorietekniske område. Langt de fleste erhvervsakademi- og professionsbacheloruddannelser inden for disse fagområder udbydes af erhvervsakademierne, men professionshøjskolerne udbyder dem også i nogle dele af landet. Tilsammen dækker vi Danmark bredt. Kortet viser erhvervsakademiernes udbudssteder. De mørke markører viser professionshøjskolernes udbudssteder.